

GALILEO GALILEI

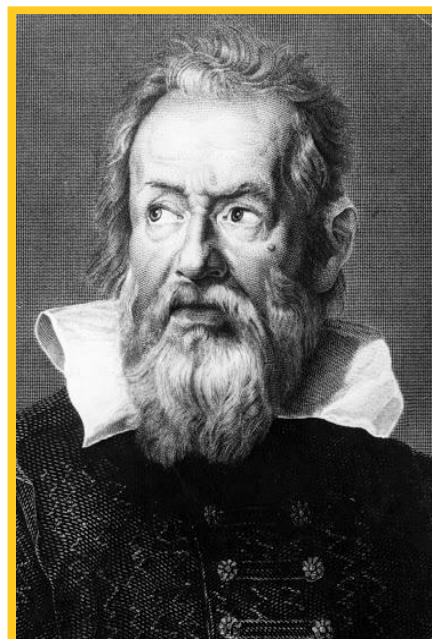
(1564 – 1642)

VĚDECKÁ KNIHOVNA
UNIVERZITY J. E. PURKYNĚ
V ÚSTÍ NAD LABEM

450. výročí narození

Dne 15. února 1564 se narodil italský fyzik, astronom, matematik a filozof, zakladatel dynamiky, **Galileo Galilei**.

Pocházel ze starobylé a vážené rodiny, narodil se jako **prvorozený syn v Pise**, otec byl hráč na loutnu, teoretik hudby, matematik. Rodina se roku 1572 se přestěhovala do Florencie. Nejprve studoval klasické jazyky a sloh v **klášteře Vallombroso**, roku 1581 se zapsal na univerzitu v Pise; jeho otec přál, aby se stal lékařem. Studia medicíny však zanechal, větší zájem měl o matematiku a fyziku, které intenzivně studoval. V roce 1589 se stal **učitelem matematiky na univerzitě v Pise**, následující tři roky se zabýval problémy pohybu (svislý pád, volný pád, šikmý vrh) a dospěl k mnoha vynálezům. Po čtyřech letech působení mu skončila smlouva, také zemřel otec, finanční situace rodiny se zhoršila, proto neváhal ucházet se o uvolněné místo na **univerzitě v Padově**, kde nakonec zůstal dalších osmnáct let. Začal vlastními přednáškami, následovala i veřejná čtení, měl obrovský úspěch; předmětem přednášek byly opevňovací zařízení a vojenské stavitelství, mechanika a nauka o sféře (staré označení astronomie) založená na Ptolemaiově systému. V Padově navázal dlouholetý vztah s Mariou Gamba, se kterou měl 2 dcery a syna. Roku 1610 Galileo Galilei **postavil dalekohled** s třicetinásobným zvětšením, pomocí kterého uskutečnil mnoho významných pozorování, **objevil čtyři měsíce Jupitera**, prstence planety Saturn, fáze Venuše, krátery a hory na Měsíci. O rok později **objevil sluneční skvrny**. V roce 1610 opouští místo na univerzitě v Padově a stává se hlavním matematikem na univerzitě v Pise, je matematikem a filozofem velkovědy Toskánského. Byl **zastáncem heliocentrických Koperníkových tezí**, kvůli svým názorům se dostal do sporu s církví. V roce 1615 se rozběhl první **protigalileovský proces**, Galilei se vydal do Říma, několik týdnů se hájil, přinášel nové důkazy. Odsouzen nebyl, bylo mu uloženo přestat zastávat své názory a vyučovat je. Pracoval však na další knize, roku 1632 vydal dílo **Dialogo**, je psáno formou rozhovoru zastánce Aristotelova pohledu na vesmír (aristotelско-ptolemaiovský) a pohledu koperníkovského; dílo záhy **papež Urban VIII. zakázal**. V říjnu téhož roku dostal předvolání před svatou inkvizici, byl vězněn, vyslýchán a nakonec **donucen roku 1633 své učení písemně odvolat** a zdržovat se ve Florencii v domácím vězení. Umírá jako slepý 8. ledna 1642 nedaleko Florencie.

V NAŠÍ KNIHOVNĚ JE MOŽNÉ SI VYPŮJČIT:

Josef Smolka: Galileo Galilei: legenda moderní vědy

Michael White: Antikrist Galileo: životopis

Richard Panchyk: Galileo for Kids: his life and ideas

Seznam výročí narození (*) a úmrtí (†) osobností spjatých s našimi dějinami, vědou, kulturou, technikou a dalšími oblastmi najdete na:

www.libri.cz/databaze/kalendarium/

VĚDECKÁ KNIHOVNA
UNIVERZITY J. E. PURKYNĚ

